

Profession de fe de Yan LESPOUX per l'eleccion del burèu de la FELCO lo 18-01-2020 a Tolosa

Coma o veiretz, es pas un programa de « reviscòl » que prepausi.

Per la rason simpla qu'aguèri pas jamai l'impression que la FELCO èra mòrta. [Lo rapòrt d'activitats per l'annada 2019, que complèta aquesta profession de fe e qu'es en linha sul siti](#), o mòstra, tant coma los de las annadas precedentas.

Es un programa de continuitat qu'empacha pas, amb l'experiéncia, de melhorar nòstre foncionament.

Subretot, la FELCO deu contunhar d'èsser çò que foguèt totjorn : un recampament de personalitats diversas, vengudas de totes los cantons d'Occitània, de totes los nivèls d'ensenhament, amb lors diferéncias e un objectiu comun : la defensa e la promocion de nòstre ensenhament. Es una tasca qu'es ni aisida, ni totjorn amusanta e encara mens la mission d'una femna o d'un òme providencial mas d'un collectiu, e es dins aquel esperit que presentí ma candidatura a la presidéncia per una annada de mai.

1- Elements de biografia

Nascut a l'Esparra Medòc en 1977, faguèri d'estudis d'istòria a l'Universitat de Pau.

En 2001, foguèri recrutat coma liguire per la Federacion d'Aquitània de las Calandretas fins a 2003, annada ont obtenguèri lo CAPES d'occitan-lenga d'òc amb la valéncia d'istòria-geografia. Après una annada d'estagi en Agde, foguèri mudat a Carcassona per dubrir una seccion bilingua. M'entrevèri doncas d'aquela projècte en relacion amb la calandreta de Carcassona e la seccion bilingua de l'escòla publica Berthelot. Balhèri tanben de corses d'occitan al licèu Sabatièr, totjorn a Carcassona.

En 2016, foguèri recrutat sus un pòste de Mèstre de conferéncias pel departament d'occitan de l'Universitat Pau Valèri de Montpelhièr que ne soi director dempuèi 2018. Autor de memòris de recèrca alentorn de la question de la revendicacion per l'ensenhament de l'occitan al sègle 20 (mestresa sus las calandretas, DEA sul servici public d'Educacion nacionala dempuèi 1982 e tèsi sul periòd 1940-1990), trabalhèi essencialament sul moviment d'òc dins la segonda part del sègle 20.

Mon experiéncia professionala al dintre de Calandreta, coma professor del segondari dins lo public e coma ensenhere-cercaire noirís mon trabalh coma membre del burèu de la FELCO puèi coma president dempuèi 2016. Podètz trapar aici la lista de mas publicacions en la matièra : [bibliografia de Yan Lespoux](#)

2- A prepaus de l'eleccion d'aqueste an

I a aqueste an doas candidaturas a la presidéncia de la FELCO.

Après d'annadas e quitament de decènnis de penuria de candidats a aquel pòste e quitament al burèu – nos sovenèm de la pena de 20 ans de detencion que se prenguèt Felip Martel – o podèm véser coma un signe positiu de vitalitat de nòstra associacion.

O podèm véser tanben d'un autre biais : una candidatura qu'arriba ara, quand lo president actual a pas indicat que partissiá, es tanben lo signe d'antagonismes al dintre de la FELCO.

Per ma part, pensi que lo debat es totjorn sanitós, que permet de metre las causas sus la taula e d'avançar. Avèm lo dreit de pas èsser d'accòrdi e d'o dire. L'unitat de la FELCO existís de fait : cada letra mandada, cada accion, es la frucha d'un trabalh collectiu ont cada membre del CA – e de còps una basa mai larga – se pòt exprimir.

Fins ara deguns prenguèt pas jamai publicament posicion contra aquel foncionament ni contra los rapòrts morals presentats cada annada en AG. Podèm regretar que se a d'unes li es agut arribat de pensar qu'aquel foncionament aviá de flaquesas o – pièger – qu'èra desaviat, o aguèsse pas jamai dit. Perqué l'unitat e la fisança pòdon pas existir que dins la transparéncia.

Sens aquò las repotegadas a la chut-chut son pas que lo simptòma d'un foncionament imperfèit que, pauc a cha pauc, fai lo nis de la malfisança e del poiriment del debat democratic amb los mals que l'acompanhan : suspicion constanta e teorias del complòt.

Tant val doncas crebar l'abscess e aquela eleccion n'es l'escasença.

3- Per parlar de programa

3.1- Un trabalh collectiu

Un programa, per la FELCO, a mon vejaire, pòt pas èsser una lista de promesas. Sèm pas a una campanha per las presidencials o una eleccion de delegats de classa. S'agís pas de prometre mai de fritas a la cantina, una caçairolada mesadièra davant los rectorats o l'instauracion del bilingüisme obligatòri dins totes los establiments escolars de l'espaci d'òc.

Dirai simplament per començar, que lo programa que prepausi es mai que mai de contunhar çò engimbrat pas solament dempuèi mon eleccion mas dempuèi plan mai de temps : **portar la paraula dels collègas e defendre lors interèsses** cap al Ministèri, als parlamentaris, e trabalhar amb los partenaris diversses qu'avèm, FLAREP, APLV, OPLO, Congrès, sindicats... per tal de velhar a çò que nòstra paraula siá ausida e nòstras posicions compresas.

Portar aquela paraula, aquò supausa de contunhar **lo trabalh collectiu** de mesa a jorn e de redaccion de dorsiers, elaborar de responsas personalizadas a totas las letras recebudas, téner lo siti, lo siti qu'es un otís de referéncia coma cap d'organizacion occitana n'a pas (nimai cap de las autras lengas de França).

Velharai tanben a çò que la FELCO siá totjorn presenta pertot ont se recampan d'occitanistas dins d'eveniments sovent dubèrts a un public mai larg : Estivada de Rodés, Escòlas e Universitats d'estiu...

Mas aquò es **un trabalh collectiu** e pas lo d'un president solet. Lo president es aquí per portar **una paraula collectiva**, josmetre sas reflexions al debat. Es çò que faguèri totjorn. Portèri aital de mandats quitament quand, personalament, èri pas completament en acòrdi amb eles : es çò que la democracia representativa permet dins una associacion coma la FELCO.

Segur, aquestas darrèras annadas foguèron pas las melhoras per nosautres. S'avèm capitat mercés a un trabalh acarnassit de diplomacia e de **redaccion collectiva** de limitar un pauc l'impacte negatiu de la refòrma del collègi en amendant la circulària n° 2017-072 del 12-4-2017, cal plan dire que dempuèi l'arribada del ministre nòu e sa refòrma del licèu e del bachelierat, nòstra situacion s'es plan degalhada.

Pasmens, contunham de manténer la pression e d'èsser una fòrça de proposicion a través las accions de la FELCO ela meteissa (corrièrs e rendètz-vos al Ministèri, informacion e demandas de sosten dels parlamentaris) e al dintre d'autres estructuras (redaccion de dorsiers e rescontres amb lo Ministèri dins l'encastre de la FLAREP, amb la DGESCO a costat de la FLAREP e de l'APLV, redaccion de tèxtes e accion al dintre del collectiu « Pour que vivent nos langues » tot en defendent las posicions especificas de la FELCO cap a la question de la competéncia de las collectivitas localas, per exemple : <http://www.felco-creo.org/competences-en-matiere-de-politique-linguistique-etat-et-ou-regions-collectivites-territoriales-quelques-reflexions-de-la-felco/> .

Aquí dessús, doncas, contunharai de trabalhar dins aquel **encastre collectiu** e de portar los mandats accordats pel CA del melhor que podrai pròche dels interlocutors de la FELCO e dins l'interès de nòstres ensenhaments, de la mairala a l'Universitat.

Apondrai, que, après quatre ans de practica, soi ara plan identificat per nòstres interlocutors, que siá al Ministèri, a l'inspeccion generala o en cò dels nòstres partenaris a la region, a l'OPLO e, solide a la FLAREP e a l'APLV, çò que, dins aquesta temporada, es pas inutil.

3.2- De punts de melhorar

Per çò qu'es de la vida intèrna de la FELCO, mantuna causa me sembla importanta de contunhar o de melhorar :

3.2.1- Los estatuts

las darrèras discussions a aquel prepaus pròvan qu'èrem pas anats pron luenh dins lor modernizacion e lor simplificacion en 2017. A l'usatge, pareisson totjorn pas pron clars : prepausi doncas qu'una comission *ad hoc* siá mesa en plaça per preparar d'estatuts revisats per l'AG de l'an que ven. Caldrà qu'i participen lo burèu e tanben de voluntaris del CA, mai que mai de mond de Tolosa, qu'an ja revisat los estatuts de lor CREO e bravament trabalhat a l'escritura dels estatuts actuals.

3.2.2- La representativitat de la FELCO

nos cal contunhar d'integrar al CA e al burèu de mond de las academias de l'Oest, de l'Est e del Nòrd. Nos podèm regaudir del reviscòl del CREO Aquitània, del trabalh de tria de l'AELOC e de l'APLR, de l'impulsion balhada per nòstra collèga Valeria Pasturel al CREO Granòble e del trabalh discret mais importantissim de Patrici Roques al CREO de la Talvera e, al passatge, al dintre de l'APLV, que nos permet d'aver la dignitat de totas las lengas vivas. Los cal ajudar tant coma podèm e contunhar de butar per un reviscòl dels CREOs Lemosin e Auvernha. Pensi que seriá simbolicament fòrt qu'un o de collègas d'aquelas associacions geograficament perifericas dintrèsson mai al burèu e, perqué pas, dins un avenir mai o mens pròche, prenguèsson la presidéncia de la FELCO. Devèm tanben, es una flaquesa de nòstre associacion, integrar mai de mond del primièr gra.

3.2.3- Lo burèu

me sembla que cal doblar cada pòste per tal, justament, d'i faire aparéisser la diversitat de la FELCO.

3.2.4- Lo ròtle de la FELCO : l'articulacion amb las associacions academicas

Cal plan definir **lo ròtle de la FELCO**, lo destriar de lo que tenon los CREOs o las associacions culturalas occitanas. Sabèm l'engatjament dels collègas dins lors establiments, dins lors CREOs e dins d'autres associacions de promocion de la lenga e de la cultura d'òc. Sabèm tanben lo pauc que sèm. Avèm pas d'energia a pèdre dins d'accions que farián doble emplec. Lo trabalh de relacions amb los partenaris, lo Ministèri, los parlamentaris es ja enòrme. La FELCO pòt pas e se deu pas substituir als CREOs sus lor terrenh quitament se los deu ajudar tre qu'o demandan, ni se transformar en organizator de manifestacions mai o mens eficaças mas totjorn fòrça exigentas en temps e en energia militanta quitament, se, un còp mai, i deu prene sa part quand es sollicitada e qu'estima de poder i jogar un ròtle. Foguèt lo cas al dintre d'Anem Òc e o es encara uèi dins l'encastre de Pour que vivent nos langues.